

(З наук.-попул. літ-ри); *Між двома глиняними скелями, що утворюють вузькі ворота, вгорі – голубе небо, внизу – чиста, як сльоза, вода* (Г. Тютюнник). Лексема *утворювати* немає виразної семи ‘творчості’ на відміну від слова *створювати* і тому її сфера вживання – переважно природничо-технічна галузь науки, яка передбачає точні підрахунки, експерименти і чітко прогнозовані наслідки.

Отже, речення в підручниках треба сформулювати так: *Штучно висушуючи болота, утворювали нові родючі поля і луки, що часто негативно впливало на природні процеси рослинного і тваринного світу.*

Тетяна Коць

ТВЕРДИТИ – ЦЕ НЕ СТВЕРДЖУВАТИ

Нині помітне вживання дієслова *стверджувати* замість *твердити*, тому що автори, очевидно, уважають їх рівнозначними або ж синонімічними. Проте вони помиляються. *Твердити* означає ‘говорити, повторювати те саме, наполягати на своєму’, напр.: *Похмуро твердив Левко своє: – Зробимо з панів юшку* (М. Стельмах). Це значення підсилює субстантивований займенник *своє* або числівник *одно*, ужитий у ролі прислівника *постійно*, напр.: *Жінка з дивовижним терпінням слухала і знов рівним, ласкавим голосом твердила своє, завчене, видно, назавжди* (С. Журахович); *Ротний так і накинувся на них звіром, Стоять москалі та одно твердять: “винувати!”* (Панас Мирний). Дієслово *стверджувати* / *ствердити* виражає четверо значень, спільним для яких є “впевненість, непохитність у встановленні, висловленні чогонебудь, підтвердження достовірності, правильності, остаточне офіційне схвалення чогось”, напр.: *Раніш ніж храми будувать святі, Годиться правду ствердити в житті* (І. Кочерга); *Ретельні дослідження археологів, які знайшли на місці скіфських і старослов'янських стоянок деревне вугілля, стверджують слова Геродота. Тут були ліси* (С. Журахович); *Обережно витягнув він пожовклий пергамент. Це був привілей, виданий*

його батькові від короля Зигмунда-Августа, що *стверджував* його шляхетські права і власність на землю (З. Тулуб).

Отже, *твердити* і *стверджувати* / *ствердити* – це різні за значенням дієслова української літературної мови.

Катерина Городенська

ТЕХНОЛОГІЧНА ЧИ ТЕХНІЧНА ПЕРЕРВА?

Сьогодні біля залізничних кас можна прочитати оголошення: *Технологічна перерва з 10.00 год. до 10 год. 15 хв.* На жаль, у цьому оголошенні прикметник *технологічна* вжито неправильно, тому що перерву в роботі чого-небудь, зумовлену якимись зовнішніми обставинами, а не передбачену інструкцією з експлуатації пристрою, приладу механізму, тобто технологією використання їх у певному виробничому процесі, кваліфікують як *технічну*. З огляду на те, що перерви в роботі залізничних кас пов'язані з потребою здати гроші, отримані від продажу квитків, їх правильно називати *технічними*.

Отже, у розкладі роботи кас Укрзалізниці потрібно написати: *Технічна перерва з 10.00 год. до 10 год. 15 хв.; Технічна перерва з 11.00 год. до 11 год. 15 хв.*

Катерина Городенська